

Memòria de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran 2018

Generalitat de Catalunya
**Departament de Territori
i Sostenibilitat**

IDAPA

Institut per al Desenvolupament
i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran

*Institut entant Desvolopament
e ara Promocion deth Naut Pirinèu e Aran*

Memòria de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran 2018

Generalitat de Catalunya
Institut per al Desenvolupament
i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
Passatge de l'Alsina, 3
25700 La Seu d'Urgell
www.idapa.cat

Col·lecció: Memòries
Correcció: IDAPA

Fotografies: Fons propi
Dipòsit Legal:

Sumari sintètic

5	Presentació
6	1. Estructura, organització i mitjans
7	1.1 Missió
8	1.2 Funcions
9	1.3 Estructura, organigrama i seus
13	1.4 Pressupost
15	1.5 Personal
16	2. Actuacions i activitats realitzades
17	2.1 Programa per al desenvolupament del Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran
23	2.2 Programa de dinamització socioeconòmica i territorial
32	2.3 Programa de suport a iniciatives de valorització del patrimoni
35	2.4 Programa de suport a iniciatives de reforç de la identitat pirinenca
37	2.5 Accions de projecció de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
40	2.6 Assistència a jornades i cursos de formació
42	2.7 Organismes amb representació de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
43	2.8 Normativa, convenis i adhesions

Presentació

En tant que president de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran, vull expressar el meu compromís que aquest ens continuï sent un instrument útil i tangible de dinamització de les comarques pirinenques i també un espai d'interlocució entre el territori i el Govern de Catalunya.

Un espai de treball que conec bé atès que ja hi havia participat quan tenia altres responsabilitats de govern, concretament Secretari d'Infraestructures i que ara tinc la satisfacció de presidir.

Vull destacar el moment important que està vivint el país, amb la situació del conseller Josep Rull i altres membres del Govern de la Generalitat, també l'encara obert i incert procés d'aprovació dels pressupostos, a la importància que suposa la creació d'una direcció general específica per als afers de muntanya i a la necessitat de coordinació de les polítiques que despleguen les altres direccions generals del seu departament i que tanta incidència tenen als territoris de muntanya.

Vull expressar els meus desitjos perquè es puguin impulsar i materialitzar els projectes que els territoris pirinencs tenen sobre la taula i que aquests es puguin visualitzar, com per exemple els programes com el d'accessos a nuclis de població i d'extensió i millora de les infraestructures digitals, fonamentals per assolir la cohesió territorial.

La dinamització de l'economia és l'eix prioritari d'actuació de l'Institut, per tal de crear riquesa, fixar la població i afavorir dinàmiques de creixement com les de la resta del territori. A la convocatòria de subvencions destinades a activitats de formació, foment del patrimoni cultural i desenvolupament local, s'han sumat altres projectes de suport a l'ocupació com el programa SOM Pirineu, que preveu constituir una xarxa d'agents públics i privats per fomentar aspectes com la formació i l'assessorament empresarial. També s'han executat accions de suport als diferents sectors, amb una clara estratègia de dinamització territorial, amb diferents fórmules de cooperació, formant part de la Marca Pirineus, donant suport a la Xarxa de museus i equipaments patrimonials de l'Alt Pirineu i Aran, o assumint la coordinació de diferents taules de treball en diferents àmbits tan diversos com poden ser la de senderisme, la del turisme rural o la de la comunitat educativa del territori pirinenc.

Vull tancar aquesta presentació convidant-vos a conèixer la feina feta per l'Institut durant el 2018, reiterant el compromís del Departament amb aquest organisme tan rellevant per al desenvolupament econòmic i territorial de les comarques pirinenques, i manifestar-vos la voluntat d'avançar en l'elaboració d'una nova Llei de muntanya.

Damià Calvet i Valera

Conseller de Territori i Sostenibilitat
President de l'Institut per al Desenvolupament
i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran

1

Estructura, organització i mitjans

- 1.1 Missió**
- 1.2 Funcions**
- 1.3 Estructura, organigrama i seus**
- 1.4 Pressupost**
- 1.5 Personal**

Missió

L'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran és un organisme autònom de caràcter administratiu de la Generalitat de Catalunya, creat mitjançant la Llei 28/2002, de 30 de desembre, de creació de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran.

La missió de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran és impulsar el desenvolupament socioeconòmic integral de l'Alta Ribagorça, l'Alt Urgell, la Cerdanya, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà i la Val d'Aran, i contribuir al desplegament de les polítiques de planificació territorial de la Generalitat de Catalunya, i especialment del Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran.

Visió

Esdevenir el referent al territori de l'Alt Pirineu i Aran en l'àmbit de la promoció dels recursos naturals, culturals, turístics i patrimonials, el suport als projectes de dinamització econòmica i el reforçament de la identitat pirinenca per tal de contribuir al seu desenvolupament econòmic i territorial.

Funcions

Segons el que determina l'article 3 de la Llei 28/2002, de 30 de desembre, de creació de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran, les seves funcions bàsiques són:

- a. Defensar els interessos de la població de l'Alt Pirineu i Aran.
- b. Elaborar, avaluar i executar o impulsar plans de promoció i desenvolupament de caràcter global o sectorial, amb criteris de sostenibilitat, de l'Alt Pirineu i Aran, que integrin o potenciïn les actuacions que s'hi fan i que afavoreixin la coordinació de les administracions que hi actuen.
- c. Promoure, elaborar i assessorar estudis i treballs tècnics per conèixer millor la realitat i les perspectives de l'Alt Pirineu i Aran.
- d. Impulsar les accions de defensa dels ecosistemes naturals de l'Alt Pirineu i Aran i la sensibilització, la divulgació i l'educació ambientals.
- e. Adoptar mesures per impulsar el desenvolupament dels diferents sectors d'activitat de l'Alt Pirineu i Aran.
- f. Participar en l'elaboració de les disposicions legals o reglamentàries que afectin l'Alt Pirineu i Aran, a requeriment del Parlament o del Govern, especialment pel que fa a les matèries relacionades amb la revitalització del sector ramader, agrícola i forestal, la promoció industrial i artesanal, el desenvolupament turístic i la promoció ambiental.
- g. Participar en l'elaboració i l'avaluació dels plans territorials i dels plans comarcals de muntanya que afectin l'Alt Pirineu i Aran, d'acord amb les autoritats sectorials competents.
- h. Impulsar la participació d'entitats, públiques i privades, en l'elaboració de propostes sobre l'aprofitament de recursos o la planificació sectorial de l'Alt Pirineu i Aran.
- i. Fomentar la projecció de l'Alt Pirineu i Aran i fer-ne conèixer els trets d'identitat.
- j. Impulsar la programació, la gestió i la informació de les actuacions especials per a la muntanya de la Unió Europea.
- k. Impulsar polítiques sostenibles de desenvolupament demogràfic i cohesió social, que garanteixin infraestructures culturals i d'ensenyament presencial i a distància.
- l. Promoure infraestructures tecnològiques adaptades al medi que afavoreixin la implantació dels serveis de telecomunicacions i tecnologies de la informació i el desenvolupament del teletreball.
- m. Promoure la creació de la marca de qualitat Pirineus per a productes agraris i turístics i elaborar-ne les normes de qualitat.
- n. Impulsar la creació d'una xarxa de comunicació de ràdio i televisió de l'Alt Pirineu i Aran.
- o. Fer el seguiment de les accions que el mateix Institut acordi, impulsar-les i informar-ne el Govern.
- p. Qualsevol altra funció que ajudi a assolir el desenvolupament integral i sostenible de l'Alt Pirineu i Aran.

Estructura, organigrama i seus

Composició del Consell Rector a 31 de desembre de 2018

President

Conseller de Territori i Sostenibilitat

Hble. Sr. Josep Rull Andreu
(fins al 30/05)

Hble. Sr. Damià Calvet Valera
(a partir de l'01/06)

Adjunt a la presidència per al territori de l'Aran

Síndic del Conselh Generau d'Aran

Sr. Carlos Barrera Sánchez

Vicepresident primer

Representant del Consell Comarcal del Pallars Sobirà
Sr. Llätzer Sibís Goset

Vicepresident segon

Secretari d'Hàbitat Urbà i Territori del Departament de Territori i Sostenibilitat
Sr. Agustí Serra Monté

Vocals en representació dels grups parlamentaris:

Grup Parlamentari Socialista
Sra. Silvia Romero Galera

Grup Parlamentari Popular
Sr. Xavier Esteve Bach

Grup Parlamentari Catalunya en Comú Podem
Sr. Antoni Viñals Membrive

Grup Parlamentari Ciutadans
Sr. Javier Rivas Escamilla

Grup Parlamentari de Candidatura d'Unitat Popular-Crida Constituent (CUP-CC)
Sra. Núria Sauquillo Guerta

Vocals en representació de la Generalitat de Catalunya:

Departament de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda - Delegada Territorial del Govern a l'Alt Pirineu i Aran
Sra. Rosa Amorós Capdevila

Departament de Territori i Sostenibilitat - Director General de Polítiques de Muntanya i del Litoral
Sr. Albert Alins Abad

Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació - Director territorial
Sr. Ferran de Noguera Betriu

Departament d'Empresa i Coneixement - Director territorial
Sr. Ramon Alturo Lloan

Vocals en representació dels ens locals:

Representant del Conselh Generau d'Aran

Sr. José Antonio Boya Quintana

President del Consell Comarcal de l'Alta Ribagorça
Sr. Josep Lluís Farrero Moyes

Representant del Consell Comarcal de l'Alta Ribagorça i alcalde de Pont de Suert
Sr. Josep Antoni Troguet Ballarín

President del Consell Comarcal de l'Alt Urgell
Sr. Jesús Fierro Rugall

Representant del Consell Comarcal de l'Alt Urgell, alcalde de La Seu d'Urgell i diputat al Parlament de Catalunya
Sr. Albert Batalla Siscart

President del Consell Comarcal de la Cerdanya
Sr. Ramon Moliner Serra

Alcalde de Puigcerdà, representant del Consell Comarcal de Cerdanya i diputat provincial a la Diputació de Girona
Sr. Albert Piñeira i Brosel

President del Consell Comarcal del Pallars Jussà i alcalde d'Isona
Sr. Constante Aranda Farrero

Representant del Consell Comarcal del Pallars Jussà, alcalde de Tremp i diputat provincial a la Diputació de Lleida
Sr. Joan Ubach Isanta

President del Consell Comarcal del Pallars Sobirà
Sr. Carlos L. Isus Castellarnau

Secretari

Director de l'Institut
Sr. Pere Porta Colom

- A part del nomenats com a membres del Consell Rector, també es convida a les sessions, amb veu i sense vot, als representants de l'àmbit territorial de l'Alt Pirineu i Aran al Parlament de Catalunya, Diputacions, Senat i Congrés. Són els següents:

Imma Gallardo Barceló	Parlament de Catalunya	JuntsxCat Pallars Sobirà
Javier Rivas Escamilla	Parlament de Catalunya	Cs Val d'Aran
Anna Geli España	Parlament de Catalunya	JuntsxCat Val d'Aran
Francesc Viaplana Manresa	Parlament de Catalunya	ERC Alt Urgell
Oscar Ordeig	Parlament de Catalunya	PSC Alt Urgell
Joan Ubach Isanta	Diputació de Lleida	Partit Judicial de Tremp
Albert Piñeira Brosel	Diputació de Girona	Partit Judicial de Cerdanya
Gerard Sabarich Fernández Coto	Diputació de Lleida	Partit Judicial de Sort
Antoni Navinés Miró	Diputació de Lleida	Partit Judicial de la Seu d'Urgell
Francesc Boya Alòs	Diputació de Lleida / Senat	Partit Judicial de Vielha e Mijaran
Mayte Rivero Segalàs	Senat	
Anna Azamar Capdevila	Senat	

Els senyors Javier Rivas, Joan Ubach i Albert Piñeira tenen vot en tant que són membres per altra representació.

- Durant el 2018 es va celebrar una sessió ordinària del Consell Rector, l'òrgan col·legiat de govern i de direcció de l'Institut.

- **31è Consell Rector**, sessió plenària 1/2018, celebrada a Tremp, el dia 22 de setembre de 2018, va acordar:
 1. Aprovar l'acta de la darrera sessió del Consell Rector, corresponent a la sessió 2/2017, de 18 de juliol de 2017
 2. Seguir el procés de renovació dels representants de les diferents forces polítiques del Parlament de Catalunya al Consell Rector de l'IDAPA
 3. Donar el recolzament a la Diputació de Lleida en la seva iniciativa de presentar el programa Camins tradicionals dels pirineus a la propera convocatòria d'ajuts FEDER
 4. Fer accions de seguiment dels projectes d'aprofitament de recursos miners sol·licitats per a diferents indrets del Pallars i del programa de protecció de la fauna salvatge
 5. Seguir participant activament en el Pla Interdepartamental i Intersectorial de Salut Pública (PINSAP), elaborant un document específic sobre la seguretat en l'accés a la muntanya

Organigrama de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran

Director
Sr. Pere Porta i Colom

Tècnic superior
Sr. Arcadi Castelló i Cadena

Tècnic de gestió
Sr. Marc Borrell i Amorós

Auxiliar administrativa
Sra. Núria Martimpé i Burgués

Seus i adreces

Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran

Passatge de l'Alsina, 3
25700 La Seu d'Urgell
Tel. 973 35 55 52

Disposar de dependències a la Seu d'Urgell i a Tremp permet que l'Institut, en un territori complex com el pirinenc, una acció més propera i eficient.

Oficina Tècnica de Tremp

Passeig Pompeu Fabra, 21
Edifici del CST Pirineus de l'Institut Geològic de Catalunya
25620 Tremp
Tel. 973 65 08 30

idapa@gencat.cat

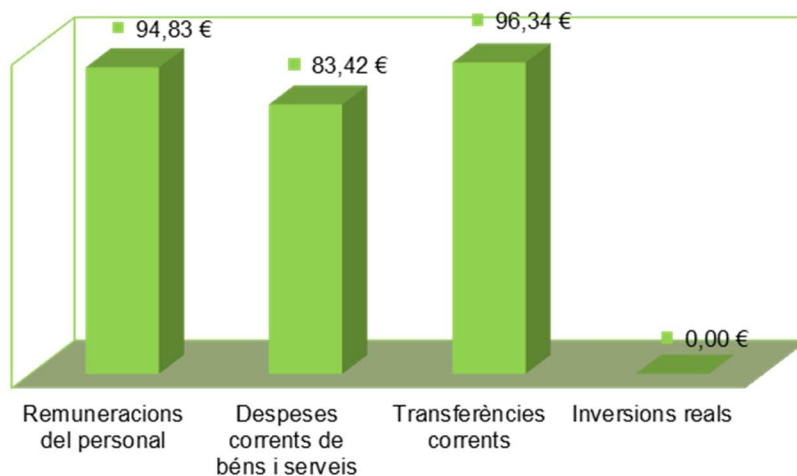

Pressupost

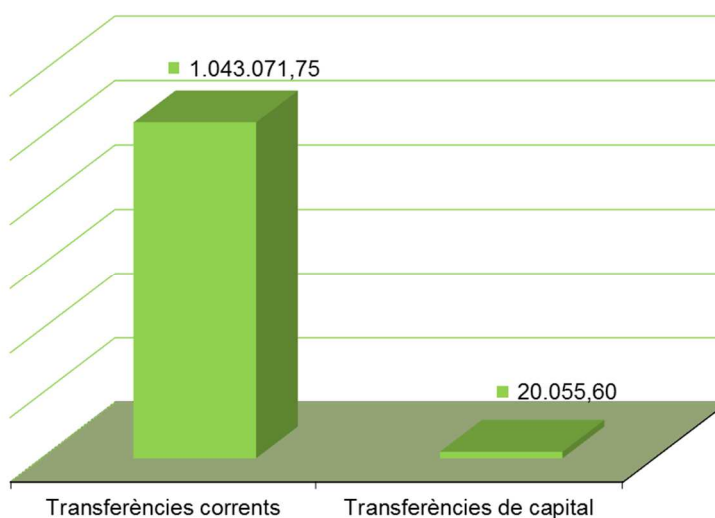
L'01/01/2018 va entrar en vigor la instrucció 1/2017, de 12 de desembre d'aplicació de pròrroga als pressupostos de la Generalitat de Catalunya pel 2017, mentre no entrin en vigor els del 2018.

El pressupost de l'Institut per al 2018 és d'**1.063.127,35€** (mateix import que l'any 2017 que ja va tenir un increment molt important, 88,79% respecte el 2016)

Execució de la despesa %

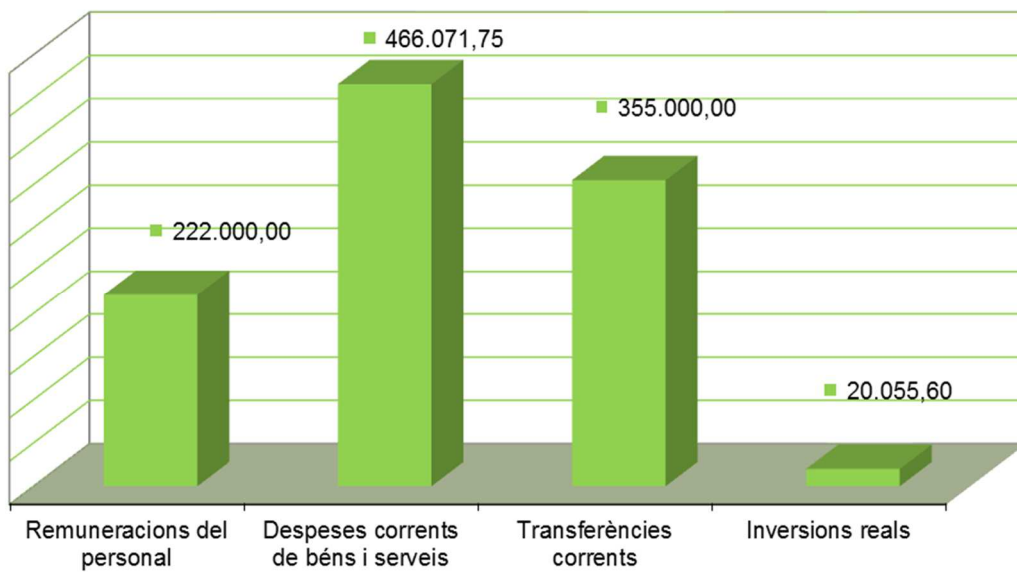

Pressupost d'ingressos 2018

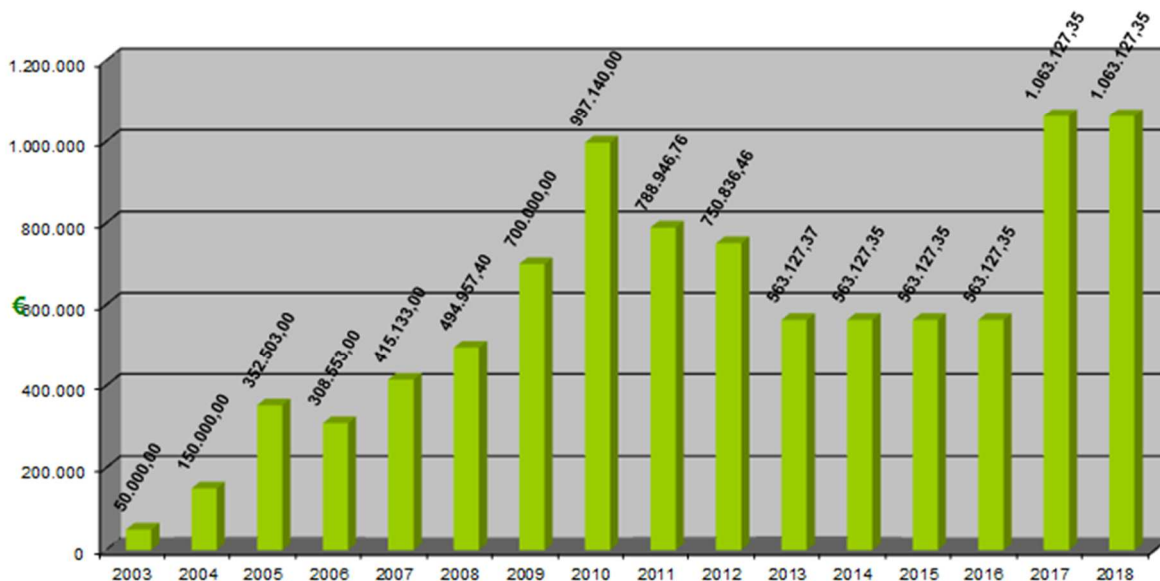

Pel que fa al pressupost de despeses, aquestes es troben equilibrades amb el pressupost d'ingressos, essent la seva distribució per capítols la que es pot veure en el gràfic següent.

Pressupost de despeses 2018

Evolució pressupost IDAPA 2003-2018

Personal

La distribució del personal de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran, a data 31 de desembre de 2014, és de 4 persones. L'estructura orgànica de funcionament de l'IDAPA està integrada per la relació de personal següent:

Personal	Nivell	Serveis
Alt càrrec	A1	Directiu
Funcionari	A	Tècnic superior
Interí	B	Tècnic de gestió
Interí	D	Aux. administratiu

2

Actuacions i activitats realitzades

- 2.1 Programa per al desenvolupament del Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran
- 2.2 Programa de dinamització socioeconòmica i territorial
- 2.3 Programa de suport a iniciatives de valorització del patrimoni
- 2.4 Programa de suport a iniciatives de reforç de la identitat pirinenca
- 2.5 Accions de projecció de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
- 2.6 Assistència a jornades i cursos de formació
- 2.7 Organismes amb representació de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
- 2.8 Normativa, convenis i adhesions

Programa per al desenvolupament del Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran

El Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran, aprovat el 25 de juliol de 2006, inclou, més enllà de les determinacions d'àmbit territorial i urbanístic, un seguit de recomanacions complementàries sobre les actuacions a portar a terme en els territoris pirinencs en l'àmbit dels espais oberts i dels recursos naturals, els assentaments i les grans infraestructures. En aquest sentit, un dels camps en el qual s'ha posat més èmfasi ha estat el dels camins i els senders, una infraestructura de comunicació tradicional amb moltes potencialitats en l'àmbit del turisme sostenible la recuperació de la qual també pot jugar un paper interessant en els plans de mobilitat.

□ Actuacions de desplegament del Pla estratègic de Senderisme de l'Alt Pirineu i Aran

Els treball portats a terme durant l'any 2018 han estat diversos, i s'han emmarcat en el document aprovat com a Estratègia 2020 de camins de l'Alt Pirineu i Aran:

• Taula de Camins

Dues sessions s'han celebrat enguany, el 25/03 a Boí (Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici) i el 15/11 a Vielha, al Conselh Generau d'Aran, i una nova incorporació a la Taula, és la Teresa Montanui, directora de l'Equip d'Atenció Primària de Tremp

Accions dutes a terme enguany per àmbits i línies d'acció prioritàries:

○ 1er àmbit: els camins

S'ha treballat en el que ha de ser el primer document de posicionament públic d'aquest òrgan. Es tracta de la Declaració per a la recuperació, protecció i manteniment de la xarxa de camins tradicionals dels Pirineus.

La complexa situació política (i la seva derivació administrativa) va fer impossible que, al llarg del 2017, s'hagin tramitat les subvencions de l'IDAPA als consells comarcals i al Conselh d'Aran per al manteniment de camins., fet que s'ha rescablat enguany augmentant l'aportació a 72,000€

L'edició de tutorials sobre diferents aspectes del manteniment de camins, es desplegarà durant el primer trimestre del 2019 en format comissió: cal redefinir l'acció amb les aportacions dels centres d'ensenyament, del Servei d'Ocupació de Catalunya,..., que representen col·lectius molt implicats en el manteniment de senders i que tenen unes necessitats molt concretes.

Es disposa ja d'una proposta metodològica i d'un primer pressupost per l'elaboració d'un estudi per identificar els camins històrics del Pirineu.

La Taula de Camins de l'Alt Pirineu i Aran és una eina de concertació territorial públic i privada per tal de generar sinèrgies de cooperació.

o **2n àmbit: caminar**

El disseny de l'Exposició Històries (pirinenques) de camins avança lentament. Definits ja els relats vinculats a sis camins de l'àmbit de l'Alt Pirineu, s'ha contractat un fotògraf per a que n'obtingui les corresponents imatges. Al llarg del primer trimestre del 2019 s'hauran de determinar els destinataris de l'exposició i els formats més adients.

El jumelage entre salut i caminar s'ha vist reforçat amb la col·laboració i incorporació d'un nou membre a la Taula de Camins, Teresa Montanui, directora de l'Equip d'Atenció Primària de Tremp. Amb ella, qüestions que tot just apunten (rutes saludables, aspectes nutricionals,...), han d'acabar de fructificar. La feina de la comissió d'accidentalitat a muntanya del Pla Interdepartamental de Salut Pública (PINSAP), liderada per l'IDAPA, el mes de maig va celebrar una jornada de debat amb una trentena d'agents (cossos policials, agents rurals, bombers, guies, tècnics de medi ambient,...) per assentar les bases d'una guia de recomanacions per accedir a la muntanya dirigida als prescriptors, per tal que informin i aconsellin als visitants. La guia es troba en fase d'elaboració.

Un servei que afavoreix el caminar, en aquest cas a través del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, és el Bus del Parc, que relliga per la corona nord els nuclis d'Espot i de Boí. Enguany, el nombre de visitants que han utilitzat aquest mitjà durant els tres mesos d'estiu s'ha incrementat d'un 7,4% i s'ha situat per sobre dels 3.700 usuaris. Queda pendent una connexió per la corona sud, amb entrada a la vall Fosca, que s'està valorant en el marc del projecte Interreg Last Mile.

o **3er àmbit: senderisme**

Donar visibilitat als guies dels Pirineus és una de les línies de treball més sòlides de la Taula de Camins: dins d'aquesta, està en marxa una campanya de promoció dels guies que consisteix en el rodatge de sis vídeos curts sobre sis tipologies de guiatge. Fins ara se n'han gravat cinc (dos dels quals, que ja han passat per la fase de muntatge, es projecten durant la sessió) i resta pendent el corresponent a una sortida amb raquetes (caldrà esperar a que nevi a la Cerdanya). Els vídeos es complementaran amb un fulletó explicatiu dels avantatges d'emprar els serveis d'un guia (també se'n presenta un prototip). La idea és que durant el primer semestre del 2019 es llenci la campanya i es facin públics tots aquests materials.

Fa tres anys es va presentar el mètode SENDIF, que serveix per determinar el grau de dificultat de les rutes a peu. En aquest sentit, durant aquest any, s'ha treballat en comissió per a l'aprovació del mètode SENDIF universal i l'actualització del web i de les guies. En el marc de la sessió, doncs, s'ha detallat aquesta novetat metodològica que permet calcular la dificultat de qualsevol tipus d'itinerari, sigui d'anada i tornada o circular, sigui lineal o per etapes. Les guies revisades ja estan disponibles digitalment en català i castellà (pendent en aranès) i en les properes setmanes s'editaran en paper.

La promoció conjunta de l'edició 2018 dels Festivals de Senderisme dels Pirineus és una altra de les tasques que formen part del Pla d'Acció. En aquest sentit, es fa un breu repàs dels resultats dels Festivals (més de 1.360 participants en el conjunt dels vuit esdeveniments) i de la seva difusió sobretot a través de les xarxes socials. També s'ha celebrat el 20 de novembre una reunió específica de balanç dels FSP i de perspectives per a la propera edició.

Per tancar aquest bloc, es dona compte de l'estat de les col·laboracions per al desplegament dels senyals 112 i ramaderia/senderisme. Durant l'estiu i part de la tardor s'han efectuat les comprovacions in situ de la cobertura de telefonia mòbil d'alguns dels punts proposats inicialment per cada comarca i espai natural protegit (els dos parcs naturals i el Parc Nacional), requisit indispensable perquè el punt formi part de la xarxa de punts d'emergència 112. Paral·lelament, s'ha demanat pressupost per valorar el cost de l'elaboració de la senyalització.

Referent a la senyalització compatibilitat activitat ramadera i senderisme, des de la Secretaria Tècnica es va demanar a cada comarca i espai natural protegit un seguit de punts susceptibles de ser senyalitzats. Recollida aquesta informació, es passarà a la producció dels senyals per tal que els diferents gestors del territori puguin instal·lar-los.

○ 4rt àmbit: **debat, reflexió i comunicació**

S'ha fet un breu repàs de les sessions de debat: parlar per avançar. Enguany n'hi havia dues de previstes: la corresponent al PINSAP, que es va efectuar el mes de maig, i la que, en format comissió, havia de treballar la declaració sobre el manteniment de camins. Finalment aquesta sessió de debat es va emmarcar en una reunió ordinària de la mateixa Taula de Camins de l'Alt Pirineu i Aran, el mes de juliol.

Una de les novetats d'aquest any ha estat la recuperació dels viatges d'estudis, que s'havien fet ja fa algun temps (Alps de Suïssa, Dolomites d'Itàlia) per accedir a experiències de referència en l'àmbit dels camins i el senderisme. S'informa, doncs, de la sortida tècnica a Mallorca que, durant el darrer cap de setmana d'octubre, va aplegar una vintena de membres de la Taula de Camins per visitar la serra de Tramuntana, especialment el GR-221 (ruta de la pedra seca) i els refugis i va permetre conèixer diferents projectes per boca de representants de l'administració insular o d'associacions que treballen per al desenvolupament integral de l'àmbit.

Finalment, s'informa de les dificultats que han impossibilitat l'edició especial i en paper del número 50 del butlletí SENDÈRIA (tot i que s'està valorant fer-lo per commemorar el cinquè any d'existència) i de l'impuls que s'ha donat a la difusió de les noves actuacions de l'IDAPA/Taula de Camins, a través dels diferents mitjans de comunicació propis (web SOMPIrineu, Twitter i Facebook).

○ L'Espai del Convidat:

En la segona sessió aquest fou el **Centre de Predicció de Lauegi**, al nucli de Casau, i la presentació la va fer el Jordi Gavaldà, responsable tècnic, que ens mostrà les instal·lacions i ens explicà l'origen del centre de predicció d'allaus, l'equip de tres professionals que el conformen i el funcionament habitual.

Després, fa una petita introducció a les allaus, a la classificació del sòl, a les tipologies de la neu i a la seva interacció en el desencadenament d'aquests fenòmens. Explica també que, durant el període de neus (novembre-abril), el Centre publica diàriament (a les 8:00) un butlletí de predicció d'allaus per a muntanyencs i la previsió per a les carreteres de la Bonaigua i de Beret, informació fonamental per decidir si cal restringir-ne al pas.

Web de recursos: www.lauegi.conselharan.org

En la primera sessió, l'espai del convidat fou per "**Camins i senderisme al Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici**", presentat per la directora del Parc Sra. Mercè Aniz, que caracteritza el Parc Nacional i la seva vocació com a organisme preservador d'un entorn natural privilegiat. Xifra el nombre de visitants anuals a l'entorn del 560.000 i remarca la importància que hi tenen els camins i els caminants. En total, més de 350 km de xarxa de camins tipificats en cinc categories en funció del seu ús.

Repassa els instruments de gestió, primer el Pla Rector d'Ús i Gestió, que data de fa més de 15 anys, i, el Pla de Senders, de 2003. Fa referència a l'acció de les brigades (actualment, 9 persones) en el manteniment dels camins i en la ampliació dels trams adaptats a diferents col·lectius, amb mobilitat reduïda o amb discapacitats visuals o auditives.

Quant al guiatge, el Parc Nacional ha acreditat un bon nombre de guies interpretadors que poden operar dins del seus límits.

Fa referència també als eco comptadors (24 i són una eina imprescindible en la gestió quotidiana de la xarxa de camins i en el control de les càrregues); al Bus del Parc (el recorregut, només per la corona nord, funciona prou bé: aplega gairebé 4.000 viatgers durant el període estival); a l'ús comercial d'animals de càrrega (és possible dins de la zona d'influència, però no dins del que és estrictament el Parc), o a la procedència dels senderistes (el 80% de l'estat espanyol, del qual un altre 80% català i, sobretot, metropolità.

- **Projecte FEDER'18 Els camins dels Pirineus**

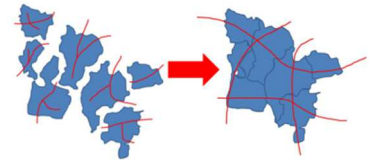
La Diputació de Lleida, en cooperació amb els consells comarcals de l'Alt Urgel, l'Alta Ribagorça, la Cerdanya, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà, el Solsonès i la Vall d'Aran, i juntament amb l'IDAPA, està elaborant un projecte anomenat "**LA XARXA DE CAMINS TRADICIONALS DELS PIRINEUS**". Un recurs per al desenvolupament sostenible del turisme i la nova mobilitat", que serà presentat a l'actual convocatòria FEDER que ha finalitzat el mes de desembre.

Els projecte té un doble objectiu: d'una banda, la recuperació i senyalització d'una xarxa de camins tradicionals vertebradora de les comarques pirinenques que connecti els principals nuclis de població, dinamitzi les economies locals i relligui tots els territoris i connecti amb altres xarxes externes ja consolidades (França, Aragó, Catalunya Centrals...); i de l'altra, posar en valor la xarxa i els seus recursos naturals i patrimonials associats i crear productes turístics singulars amb la participació dels agents econòmics locals i dissenyar estratègies de promoció.

Pressupost: 2M€ Possibilitat participació asimètrica de les comarques

Finançament: UE 50%; D. Lleida, 25%; resta de socis, 25%

Execució: 2019-2021

- **Grup de treball de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya**

L'Institut ha participat en les dues sessions que durant l'any ha fet el Grup de Treball per elaborar les especificacions tècniques de la **Xarxa de Camins de Catalunya**, una iniciativa que impulsa l'Institut Cartogràfic de Catalunya, amb l'objectiu d'unificar criteris metodològics entre tots els organismes de l'Administració amb competències o que fan tasques en aquestes infraestructures de comunicació.

□ Ajuts ens comarcals en matèria de camins

- En relació a l'impuls d'actuacions relatives a la recuperació, la gestió, el manteniment dels camins i la promoció del senderisme, i en cooperació amb els diferents agents públics i privats del sector, s'ha considerat que els consells comarcals són una peça clau per avançar en el desplegament del Pla, i per això l'Institut ha atorgat una subvenció directa de 72.000€ als consells comarcals i al Conselh Generau per aquest concepte.
- Les despeses a subvencionar poden incloure accions d'inventari, de recuperació, de senyalització i de manteniment de la xarxa de senders, d'acord amb la sol·licitud presentada.
- Aquest acord s'ha formalitzat mitjançant Resolució del Conseller d'atorgament d'una subvenció als Consells Comarcals de l'àmbit territorial de l'Alt Pirineu i al Conselh Generau d'Aran, per al manteniment i la promoció de la Xarxa de camins no rodats de l'Alt Pirineu i Aran. (Exp. IDAPA 32/2018), de data 16/10/18 i per un import de 12.000€ per ens comarcal.

□ Grup de treball intercomarcal de cooperació territorial

- Programa de cooperació territorial, amb els ens comarcals i el Conselh Generau, que ha de permetre, mitjançant un conveni, crear un grup de treball multidisciplinari de cooperació en temes de promoció econòmica i desenvolupament territorial de l'Alt Pirineu i Aran
- Designació de tècnics dels ens, a dedicació parcial, que assumiran les funcions de representant comarcal del grup:
 - Impulsar programes i identificar reptes
 - definir estratègies
 - aportar coneixement territorial
- Localització d'un espai físic com antena de desenvolupament territorial
- L'acord s'ha formalitzat mitjançant Resolució del Conseller d'atorgament d'una subvenció als Consells Comarcals de l'àmbit de l'alt Pirineu i al Conselh Generau d'Aran, per a la cooperació territorial de l'Alt Pirineu i Aran. (Exp. IDAPA 33/2018), de data 16/10/18 i per un import de 10.000€ per ens comarcal.

□ Participació projectes de desenvolupament econòmic i territorial

- Projecte FEDER CAMINA PIRINEUS. Xarxa de senders a la carta, l'eina de posicionament ecoturístic de l'Alt Urgell
- Proposta de dinamització de les Valls d'Àneu (Pallars Sobirà). Oportunitats associades al Doctor Music Festival'19 (document tècnic Xavier Cazorla)
- Proposta d'investigació dels camins objecte d'al·legacions de l'inventari de camins de la Vall Cardós, Pallars Sobirà (document tècnic Xavier Campillo)
- Suport econòmic a projectes de cooperació, en la qual hi havia pressupost 28.000€ s'han formalitzat dos ajuts directes mitjançant Resolució del Conseller pels projectes:

1. Escola de Pastors de Sort – Impuls de l'escola	10.000 €
2. Ajuntament Seu d'Urgell – Celebració Special Olympics	18.000 €

Es proposa crear una antena IDAPA a cadascun dels territoris de la regió.

La cooperació territorial ha de permetre consolidar projectes de desenvolupament econòmic i valorització del patrimoni

❑ **Participació en els treballs d'elaboració del Pacte Global del Pirineu**

En el context dels treballs preparatoris de la candidatura Jocs Olímpics d'Hivern 2022, el departament de Territori va impulsar el Pacte Global del Pirineu com a iniciativa per aprofundir i donar embranzida a l'esdeveniment, i que vol definir estratègies d'actuació i plans d'actuació que dinamitzin l'economia pirinenca del segle XXI. L'IDAPA, en tant que forma part de la comissió tècnica constituïda amb aquesta finalitat està atent al desenvolupament de les diferents fitxes dels programes que es van acordar l'any anterior.

❑ **Projecte PIRINEUS BARCELONA**

Promotor: Consell Català de l'Esport

Primers acords:

- 1, Exposició de les conclusions de la comissió d'estudi per part de l'Ajuntament de Barcelona
2. Proposta de creació i funcionament de la Taula de treball per a la candidatura Barcelona – Pirineus 2030
3. Encàrrec de realització d'un estudi d'oportunitats a la Federació Catalana d'Esports d'Hivern

Taula de Treball: Generalitat, Diputacions, Consells Comarcals, Ajuntaments, Federacions esports hivern,...

Estat: Setembre/18 Treballs tècnics amb el Comitè Olímpic Internacional: Visita a l'Anella Olímpica de Montjuïc, espais de la Fira de Barcelona, espais de la possible futura Vila Olímpica, a la Marina del Prat Vermell, Línia 9 del Metro, visita a la Cerdanya, estació de la Molina, a la Vall d'Aran i a l'Alt Urgell

❑ **Col·laboració amb UdL – MÀSTER GESTIÓ AREES DE MUNTANYA**

Promotor: Departaments de Geografia de les Universitats de Barcelona, Girona, Rovira i Virgili i Lleida, que exerceix funcions de coordinació

Curs: 2018/19

Objectius: Formació especialitzada de postgraduats universitaris amb capacitat d'anàlisi específica de les dinàmiques, problemàtiques i potencials de les muntanyes

Disseny i organització d'iniciatives innovadores de planificació i gestió del desenvolupament sostenible d'aquests espais, tant des de l'àmbit públic com de la iniciativa privada

❑ **Programa de producció indicadors socioeconòmics**

Objectiu: Consolidar un instrument estable d'anàlisi de la realitat socioeconòmica pirinenca, i de la seva evolució, que faciliti als actors públics i privats la planificació i concreció les seves actuacions. Consisteix en recollir dades socioeconòmiques de l'APIA i d'altres territoris que permetin l'anàlisi i les comparacions, a continuació s'estableix un tractament de la informació (dades, diagnòstic, informes..) per convertir-la en una eina de consulta per a tots els actors pirinencs. A partir d'aquí es publica al web. Actualment disposem de 25 indicadors amb 5 informes.

Els indicadors socioeconòmics ens permeten assolir un instrument d'anàlisi de la realitat pirinenca.

Programa dinamització socioeconòmica i territorial

L'Institut col·labora amb les administracions locals, les associacions empresarials i els agents socioeconòmics pirinencs en el desenvolupament de projectes per valoritzar i promocionar els recursos endògens, a la vegada que coopera en la promoció de sectors turístics emergents, com l'ecoturisme o el senderisme. El manteniment de la línia d'ajuts per a projectes vinculats al patrimoni cultural, el desenvolupament local i el reforçament de la identitat pirinenca han permès continuar donant suport a un nombre considerable d'iniciatives locals promogudes pel teixit associatiu o els ajuntaments.

▣ Resolució de les subvencions per al foment d'activitats de formació i promoció del patrimoni cultural i el desenvolupament local de l'Alt Pirineu i Aran

Durant el 2018 s'ha resolt la convocatòria de subvencions en règim de concurrència competitiva per al foment d'activitats de formació i promoció del patrimoni cultural i el desenvolupament local de l'Alt Pirineu i Aran.

- Bases reguladores: Resolució TES 1320/2018 de 18/06
- Convocatòria: Resolució TES 1639/2018 de 29/06
- Dotació pressupostària: 185.000€ Ens locals, 105.000€ Associacions, 80.000€
- Període execució: del 1 de gener al 31 de desembre 2017
- Expedients presentats: 81 (45 públics i 36 privats)

La convocatòria pretén donar suport a iniciatives de dinamització portades a terme durant el 2017 pels ens locals, les entitats sense ànim de lucre, els consorcis i les fundacions pirinenques en els àmbits del desenvolupament econòmic, el patrimoni cultural i la formació no reglada. Específicament, les activitats subvencionables són les següents:

- Realització d'activitats relacionades amb la gestió, protecció, promoció, recerca, formació i producció del patrimoni cultural i artístic.
- Realització d'activitats i projectes relacionats amb la promoció socioeconòmica del territori no vinculades directament amb l'àmbit turístic.
- Organització d'activitats formatives no reglades i assistència a cursos que es realitzin dins o fora de l'Alt Pirineu i Aran.
- Organització d'activitats, jornades i seminaris realitzats en l'àmbit del patrimoni i el desenvolupament local.
- Organització d'esdeveniments relacionats amb el reforçament de l'activitat econòmica i la identitat pirinenca.
- Edició de publicacions de caràcter cultural, socioeconòmic i científic de l'Alt Pirineu i Aran.

Els 185.000€ atorgats en ajuts a ens locals i associacions pirinenques, han comportat una inversió associada de 783.615,52€

Com en anualitats anteriors, l'import màxim dels ajuts ha continuat sent de 6.000 € una quantitat que en l'actual context de contenció de la despesa ha permès reforçar molts projectes de petits municipis i entitats que no disposen de gaires recursos per esmerçar en aquestes iniciatives.

En total, s'han rebut un total de 81 sol·licituds de les quals se n'han atès 69. D'aquestes, 46 corresponen a ens locals i 35 a entitats sense ànim de lucre.

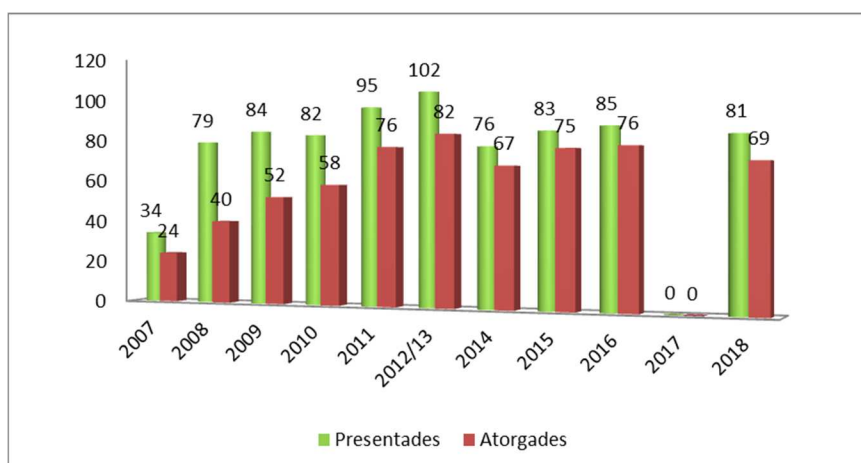
Pel que fa al destí final dels ajuts, que queden recollits en els quadres adjunts, destaquen un any més les iniciatives per dinamitzar les economies locals i especialment les fires sectorials i els certàmens que promocionen les produccions locals, com per exemple la Fira del Ferro Pirinenc a Alins, Fira del Vi a Talarn, Fira de Salàs de Pallars, Fira del Llibre a Organyà, Festival de Blues Pirineus, Festival Joc del Pirineu de la Seu d'Urgell, Fira de l'ovella de Llavorsí, Fira de bestiar de Puigcerdà, el Ral·li Internacional de la Noguera Pallaresa a Sort, la Diada dels Raiers, les Festa de les Falles d'Isil, entre altres.

En l'àmbit del patrimoni cultural i del reforç de la identitat pirinenca, destaquen el suport a diversos ens locals que participen en el projecte Folk a l'escola de recuperació de la música tradicional, el festival de música antiga dels Pirineus (FEMAP), diferents activitats relacionades amb les Falles del Pirineu, la música tradicional com els Acordionistes d'Arsèguel o el col·loqui d'estudis transpirinencs.

Quadre resum de les sol·licituds presentades

Entitat	Import subvenció	Sol·licituds rebudes	Sol·licituds atorgades	Inversió Associada
Ens locals	105.000,00	46	39	424.738,36
Altres institucions sense ànim de lucre	80.000,00	35	30	358.877,16
Total	185.000,00	81	69	783.615,52

Nombre de sol·licituds presentades i atorgades 2007-18

□ Relació de sol·licituds ateses

Sol·licitant Ens Locals	Concepte	Subvenció
Ajuntament de Tarn	Fira del Vi del Pirineu 2017	1.793,08
Ajuntament de Fontanals de Cerdanya	XX Trobada de gegants i grallers de Queixans	4.781,57
Ajuntament d'Oliana	40è aniversari dels gegants d'Oliana	4.183,87
Consell Comarcal del Pallars Jussà	Pallars Cultural 2017	4.482,72
Ajuntament de Salàs de Pallars	XIII Diada de commemoració de la Fira de Salàs de Pallars	5.379,26
Ajuntament de la Seu d'Urgell	II Festival joc del Pirineu	4.781,57
Ajuntament d'Alins	VIII Fira del Ferro Pirinenc de la Vall Ferrera	3.586,18
Ajuntament de Soriguera	1r Festival de senderisme de la Vall de Siarb	834,82
Ajuntament de Bolvir	Ceretania Fortis	1.350,00
Ajuntament de Vilaller	Fira ramadera de Tots Sants	2.390,50
Consell Comarcal de la Cerdanya	Networking i V fira del treball 2017	904,78
Ajuntament de Coll de Nargo	Fira del rovelló i 6a trobada d'escalada	1.687,50
Ajuntament de Tremp	Jornades educatives de la Universitat d'estiu 2017	2.789,25
Consell General d'Aran	Organizaci3n des actuacions de "Dança e Musica 2017"	4.183,87
Ajuntament d'Isona i Conca Dellà	Activitats didàctiques del Museu de la Conca Dellà	1.892,39
Ajuntament de Prats i Sansor	Activitats culturals 2017	1.195,39
Ajuntament d'Esterri d'Àneu	Festial Esbaiola't 2017	4.781,57
Ajuntament d'Organyà	21a Fira del llibre del Pirineu	5.379,26
Ajuntament de Rialp	8a Fira d'oficis i menestrals de Rialp	5.080,42
Ajuntament d'Esterri de Cardós	6a Fira de productes del PNAP i l'ovella aranesa	796,93
Consorci Ecomuseu de les Valls d'Àneu	Nous productes turístics des de l'Ecomuseu	5.379,26
Ajuntament de Llavorsí	8a Fira de l'ovella de Llavorsí	747,12
Consell Comarcal de l'Alt Urgell	Programa cultural Alt Urgell 2017	3.600,01
Ajuntament d'Alt Aneu	Escenificació del setge al castell de València d'Àneu	1.247,39
Ajuntament de Llimiana	8a Fira del mostillo i 5a trobada de forjadors	651,22
Ajuntament de la Pobla de Segur	51a Fira de la Pobla de Segur	5.379,26
Ajuntament de Ger	XXVII Mostra de cuines amb naps de Cerdanya	4.183,87
Ajuntament de Sort	54é ral·li Internacional de la Noguera Pallaresa	5.080,42
Ajuntament d'Alp	IV Festival de blues dels Pirineus	2.988,48
Ajuntament de Tirvia	Fira de tardor 2017	333,45
Entitat Municipal Descentralitzada d'Isil i Alós	Falles d'Isil 2017	2.023,96
Ajuntament de Montferrer i Castellbò	Dinamització cultural al municipi	1.866,34
Consell Comarcal del Pallars Sobirà	Actuacions de desenvolupament local	4.482,72
Ajuntament Vall de Cardós	Ambruxa't V	4.781,57
		Total ... 104.999,99

Sol·licitant Associacions	Concepte	Subvenció
Associació d'Amics Boscos de Muntanya	Projecte Boscos de Muntanya 2017	4.420,54
Cavall Pirinenc Català	X concurs Nacional del Cavall Pirinenc al Pallars Sobirà	4.696,83
Ass. Arsèguel i els Acordionistes del Pirineu	42a Trobada amb els Acordionistes del Pirineu	4.973,11
Ass. Indústria i Comerç d'Isona i Conca Dellà	Fira del bolet	1.308,96
Associació Esportiva Pallars	PADC 2017.Pla de desenvolupament Caiac 2017	4.144,26
Associació de Veïns d'Olp	Teatre pobles pallaresos de les Festes del Setge d'Olp	3.223,31
Associació Figuerola poble del vi	4a edició del Jazzivi a Figuerola d'Orcau	403,33
Consell Esportiu Alt Urgell	Campanya esquí de fons alumnes de la comarca	2.914,77
Associació Cultural Lo Gaial	Toponímia rural dels pobles de la Vall Fosca -1ª fase	1.105,14
Ass. Jornades Excel·lència Alta Muntanya	Jornades per a l'Excel·lència: El futur de la sanitat	1.933,99
Associació Obrador Xisqueta	Vivènvies Xisqueta	1.605,75
Associació Cultural Fallaires d'Isil	Festa de les Falles d'Isil 2017	2.947,03
Associació Fallaires València d'Àneu	Festa de les Falles de Sant Pere de València d'Àneu	363,83
Associació Amics de l'Esquí de Fons	Circuit Català de marxes populars d'esquí de fons	1.127,72
Associació Marques de Pastor	Cartografia i senyalització de la ruta del Cinquè Llac	2.946,88
Apat Pallars Jussà	Vine al Pallars Viu el Jussà	4.420,54
Associació Eth Pè deth Cèu	Festival Pyrenades 7ª edició	3.174,29
Club Patí Tremp	Campus Internacional patinatge artístic ciutat de Tremp	1.688,39
Rialp Musical Associació	XVII Festival de música de la vila de Rialp	4.420,54
Associació Boscos de Ferro	VIII Fira del Ferro Pirinenc d'Alins	4.973,11
Ass.Ramaders Bruna Pirineus Pallars Sobirà	Fira de Santa Teresa 2017	1.807,19
Club Cadí Canoë-Kayak	Organització de proves d'eslàlom a l'Alt Urgell	2.570,25
Associació Balmes Blancs	Camp treball Conservació de camins antics	2.145,34
Associació d'Empresaris de l'Alt Urgell	Projecte AEAU: 10ª nit Empresariat i Revista	652,65
Associació Menja't l'Alt Urgell	Projecte "Menja't l'Alt Urgell"	3.599,33
Consell Cultural de les Valls d'Àneu	Jornades patrimoni: El Castell de València d'Àneu	3.588,22
Associació Cultural i cívica de Prullans	Pessebre Vivent de Prullans	1.841,89
Ass.Festival de Música Antiga del Pirineus	7è Festival de Música Antiga dels Pirineus	4.973,11
Ass. Cultural Gençana de la Coma de Burg	Festival MUDA Pirineus	2.029,70
	Total ...	80.000,00

Suport a l'ocupació
a l'Alt Pirineu i Aran:
Producte local i turisme
sostenible de muntanya

□ Projecte SOM Pirineu, Suport a l'Ocupació a Muntanya

Aprovat a finals del 2012 a l'empara de l'ordre EMO/312/2012 promoguda pel Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC) de projectes innovadors i experimentals, l'any 2013 s'ha desplegat el contingut d'aquest programa d'actuació, batejat específicament amb el nom de SOM Pirineu, suport a l'ocupació a muntanya. L'objectiu del programa és reforçar l'activitat econòmica, promoure l'ocupació i impulsar aliances i projectes conjunts innovadors entre els professionals de cinc sectors clau de l'economia pirinenca: el turisme rural, l'ecoturisme, el senderisme, els productes locals agroalimentaris i els productes artesans de manufactura. Després d'una fase inicial de presentació pública arreu del territori pirinenc i de la identificació dels potencials emprenedors i llurs necessitats i demandes per materialitzar les iniciatives empresarials, el programa ha portat a terme un conjunt d'activitats d'assessorament tècnic i formatives (presencials i a distància) a totes les comarques pirinenques. En concret, s'han fet 5 cursos i 11 seminaris centrats en les nocions bàsiques per crear una nova empresa, el disseny de productes i serveis, la comunicació i el màrqueting.

SOM Pirineu, continua sent un programa paraigües en cooperació amb els ens comarcals i la Diputació de Lleida, on l'IDAPA actua com a ens coordinador territorial i dinamitzador del programa. Actualment ha assumit tot el contingut de la Taula de camins i s'està treballant per incorporar també la Taula de patrimoni.

Això es tradueix en un format web que aglutina tota la informació de diferents àmbits temàtics i empresarials i valoritza una xarxa d'agents públics i privats i d'Espais d'emprenedoria

Web de recursos www.sompirineu.cat

□ Marca Pirineus

L'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran, l'Agència Catalana de Turisme, el Patronat de Turisme de la Diputació de Lleida, el Patronat de Turisme Costa Brava Girona, la Diputació de Barcelona i el Conselh Generau d'Aran col·laboren des de l'any 2003 en un seguit d'actuacions en l'àmbit turístic per tal de promocionar les 11 comarques del Pirineu català (l'Alt Empordà, l'Alt Urgell, l'Alta Ribagorça, el Berguedà, la Cerdanya, la Garrotxa, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà, el Ripollès, el Solsonès i la Val d'Aran) mitjançant la Marca Pirineus.

El conveni per a la promoció del Pirineu català, que per enguany és un acord bilateral entre l'IDAPA i l'Agència catalana de turisme, té com a objecte establir les condicions de la col·laboració entre les parts per a la promoció turística del territori de les comarques dels Pirineus catalans i del territori de la Val d'Aran, mitjançant la definició i execució d'un pla d'accions específic, que s'annexa al text del conveni, per tal de garantir la promoció del territori així com la promoció i la implantació de la marca Pirineus.

L'Institut participa activament en el programa d'activitats de la marca Pirineus, del que n'és soci institucional.

Les aportacions previstes per l'any 2018 es quantifiquen en 365.464 € inclouen el cost de la contractació de la Secretaria Tècnica, acció que durà a terme l'Agència Catalana de Turisme i un Pla d'accions, amb el detall següent:

- Agència Catalana de Turisme, 330.000€
- IDAPA, 35.464€

Web de recursos www.visitpirineus.com

• Detall de les accions de l'acord:

	ACCIÓ	BREU DESCRIPCIÓ	PRESSUPOST
1.	TERRITORI: PRODUCTE, CO-CREACIÓ, COMERCIALIZACIÓ I VISIBILITAT DE MARCA		12.945
	Visibilitat de la marca		
1.1.	Esponsorització/ Patrocini	Support a aquells esdeveniments que compleixin els requisits establerts en la política de patrocinis del Programa.	12.945
	Buff Epic Trail		7.500
	Transpyr		5.445
2.	PROMOCIÓ		13.135
2.1.	Creació de continguts	Producció de continguts propis (textos, audiovisual, etc.) pel Programa.	11.585
	Audiovisual		7.562
	Redaccionals		4.023
2.2.	Marxandatge	Producció elements de marxandatge de Pirineus.	1.550
3.	COMPETITIVITAT DIGITAL/ E-MARQUETING		3.691
3.1.	Manteniment estructura online	Manteniment serveis correu electrònic www.visitpirineus.com	81
3.2.	Dinamització xarxes socials Pirineus	Manteniment diari dels perfils de Pirineus.	3.630
4.	PREMSA		5.687
4.1.	Col·laboracions amb premsa	Presència de Pirineus a premsa especialitzada de mercats prioritaris.	5.687
TOTAL ACCIONS 2018 IMPUTADES IDAPA			35.458

	ACCIÓ	BREU DESCRIPCIÓ	PRESSUPOST
1.	PLANIFICACIÓ I GESTIÓ DEL PROGRAMA		55.885,7
1.1.	Honoraris \$T	Honoraris de la Secretaria Tècnica.	54.246,8
1.2.	Despeses accions infantils. \$T	Despeses d'arrendament de la representació, dietes, etc. de les accions on la \$T hi és present fora de Catalunya.	1.638,9
2.	INTEL·LIGÈNCIA DE MERCAT		833,7
2.1.	Estudis de mercat sobre la destinació i marca Pirineus.	Elaboració d'estudis de mercat exclusivament per la destinació Pirineus.	833,7
3.	TERRITORI: PRODUCTE, CO-CREACIÓ, COMERCIALIZACIÓ I VISIBILITAT DE MARCA		16.534,0
	Producte, co-creació i comercialització		
3.1.	Jornades InterPirineus	Jornades de treball entre empreses del territori. A realitzar la mateixa acció en 2 punts del territori.	16.534,0
4.	PROMOCIÓ		162.415
4.1.	Campanya publicitària - storytelling	Pla de mitjans en base a la campanya d'storytelling.	107.762
4.2.	Fires	Participació a les fires previstes per 2018.	23.713,0
	FITUR		309,7
	Bergesportdag		2.410,9
	IMTM		1.917,5
	WTM		10.000,0
	UP		9.075,0
4.3.	Esponsorització/ Patrocini	Support a aquells esdeveniments que compleixin els requisits establerts en la política de patrocinis del Programa.	30.529,0
	FEMAP		10.000,0
	GastroPirineus		18.029,0
	Ral·li Noguera Pallaresa		2.500,0
4.4.	Presència a mitjans locals	Presència a trains com TATA Pirineus (edició especial del diari Ara per les comarques pirinenques), col·laboracions amb mitjans locals. Es podria plantejar la possibilitat d'emetre un "Pirineus Experience", que sigui una edició especial del "Catalunya Experience".	411,4
5.	COMPETITIVITAT DIGITAL/ E-MARQUETING		41.351,7
5.1.	Estratègia de Xarxes Socials Pirineus	Contractació d'una empresa que s'encarregui de la definició, implantació i desenvolupament de les xarxes socials de Pirineus.	10.890,0
5.2.	Traduccions i creació de continguts online	Creació de nous continguts per fer-ne ús, principalment, a través de les xarxes socials.	8.000,0
5.3.	Manteniment, actualització i nous desenvolupaments a www.visitpirineus.com	Actualització format, aplicacions, continguts, incorporació d'un apartat per professionals (descàrrega de logo, notificacions), etc..	22.461,7
6.	PREMSA		51.561
6.1.	Trips	Vitges de premsa especialitzada per donar a conèixer la destinació.	33.826,9
6.2.	Col·laboracions amb premsa	Presència de Pirineus a premsa especialitzada de mercats prioritaris.	16.614,6
6.3.	Trobes amb premsa	Workshops amb premsa especialitzada.	1.119,3
7.	TRADE/ OPERADORS		525,0
7.1.	Famtrips		525,0
TOTAL ACCIONS 2018 IMPUTADES ACT			329.106,1

□ La Taula territorial d'empresa, emprenedoria, economia social i cooperatives de l'APIA

- És una plataforma de treball integrada per agents del sector públic, sector privat i del tercer sector, que actua com a òrgan consultiu en matèria d'economia social, cooperativisme, foment de l'emprenedoria i l'ocupació, i de la promoció econòmica en general. També defineix estratègies, difon informacions i impulsa iniciatives vinculades a la dinamització de l'economia pirinenca.
- La conformen 53 entitats: 26 sector públic / 24 sector privat / 3 tercer sector
- Compromís:
 - Identificar accions sobre empresa, emprenedoria i ocupació a desplegar a l'APIA
 - Accions per al foment de l'economia social i cooperativa en el marc de l'Ateneu
 - Fixar compromisos de futur de la Taula
- Accions:
 - Executar les accions previstes al programa Ateneus Cooperatius
 - Promoure la valorització de les produccions agroalimentàries, generant marca de territori/muntanya
 - Facilitar la comunicació i la cooperació entre les diferents associacions empresarials/gremials comarcals en un marc de cooperacions supracomarcals
 - Crear un servei d'assessorament empresarial i de projectes i fer accions formatives (emprenedoria a l'escola, 3E..) i de promoció específiques (tema no resolt de l'assistència col·lectiva a fires, per exemple)
 - Suport al Màster economia de muntanya
 - Altres que puguin proposar els membres del CR

□ Ateneu Cooperatiu Alt Pirineu i Aran

- El Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, a través de la DG d'Economia Social, el Tercer Sector, les Cooperatives i l'Autoempresa, va promoure el desplegament de la **Xarxa d'ateneus Cooperatius** concebuts com a espais de trobada, coordinació, aprenentatge, innovació, reacció i assessorament en l'àmbit de l'economia social i cooperativa a cada territori, i l'impuls de **Projectes singulars** amb l'objectiu de fomentar la reactivació econòmica, la competitivitat de l'economia i l'ocupació, en el marc del programa aracoop.
- Per enguany s'ha renovat l'acord de col·laboració anual.

TRAPA
Turisme Rural de l'Alt Pirineu i Aran

□ Grup de treball de Turisme Rural de l'Alt Pirineu i Aran

Es manté el grup de treball fent un seguiment amb les associacions de comarcals. A més a més de coordinar accions formatives que cal desenvolupar, s'ha fet una anàlisi de la situació i les perspectives del sector, i de les eines necessàries per fer un salt endavant en l'oferta de productes i creixement de l'ocupació en temps de crisi

□ Dinamització del grup de treball de política forestal

Aquest grup de treball, constituït l'any 2013 i impulsat per l'Institut l'integren representants de diferents departaments de la Generalitat de Catalunya (Presidència; Territori i Sostenibilitat; Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural; i Empresa i Ocupació), de la Diputació de Lleida, dels consells comarcals i del Conselh Generau, dels ajuntaments, de l'Associació de propietaris públics ELFOCAT i del Centre Tecnològic Forestal de Catalunya.

Durant aquest any s'han anat organitzant les diferents reunions de treball entre el departament d'Agricultura i les diferents comarques de l'Alt Pirineu i Aran, per tal d'avançar en una política de gestió comuna aprofitant la dinàmica generada entre tots els agents implicats. Després d'aquestes reunions comarcals enguany s'ha seguit el contacte amb l'el departament d'agricultura per tal d'agilitzar polítiques de gestió forestal.

□ Grup de treball de Transhumància i Camins Ramaders de Catalunya – Grup de treball IDAPA – FMR

Després del Congrés de l'any 2016, i un cop recopilades totes les ponències i comunicacions s'ha treballat per tal de publicar el seu contingut. Això és el que ha estat treballant el grup de treball. Per la publicació hem comptat amb la col·laboració de les diputacions de Lleida i Barcelona, i hem publicat el recull de ponències, experiències i comunicacions molt interessant. La publicació es presentà el 9/03 a Tremp i el 20/04 a l'Ajuntament del Bruc.

Altres accions derivades del Congrés:

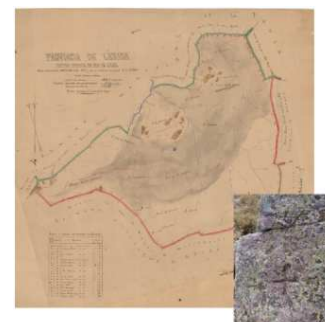
- Realització d'un Pla de prioritització i classificació dels camins ramaders de Catalunya. S'ha formalitzat un acord amb la DG de Forest per inicial el Pla. La coordinació d'aquest pla anirà a càrrec de la secretaria tècnica del Grup de treball de transhumància que conformen l'IDAPA i la Fundació del Món Rural
- Inici de la Classificació del camí Ramader de Marina, tram Cerdanya
- Col·laboració amb articles de divulgació amb diverses revistes
- Participació a la Red Rural Nacional (RNN)

□ Grup de treball de béns comuns

Un cop finalitzada la feina tècnica descriptiva del procés de béns comuns, a partir del qual es realitzà el mapa de termes de la comarca del Pallars Sobirà, l'any 2017 es realitzaren els de les comarques de l'Alta Ribagorça i de la Val d'Aran. Enguany s'ha aplicat el mètode i executat el mapa de termes de les comarques de l'Alt Urgell i de la Cerdanya.

El present document és la recopilació de la feina realitzada al voltant dels béns comuns i els termes de població. En primer lloc perquè els terrenys considerats del comú estaven i estan situats en els límits de cada poble. En segon lloc perquè per poder identificar i dibuixar la delimitació del terme de cada poble en l'actualitat és necessari recórrer, en gran mesura, a la documentació de la delimitació forestal existent al Catàleg de boscos d'Utilitat Pública (CUP). Això ens ha permès traçar els límits dels pobles basant-nos en la delimitació de la CUP que se sustenta en la delimitació d'una gran part dels comuns dels pobles del Pirineu, que encara perviu.

A més a més, hem acabat de dibuixar els termes complementant la informació amb la documentació municipal de l'IGN, la delimitació de les EMD i altra documentació antiga.

Festival de Senderisme de la Vall de Siarb

26 i 27 de maig

- Visita teatralitzada al despoblat de Santa Creu
- Llums en la foscor i astronomia als bungalows de Vilamar
- Marxa de la Vall de Siarb i moment seguit i nostre d'anims

● Més info i inscripcions:
www.valldesiarb.com
info@valldesiarb.com

Cerdanya Happy Walking

31 de maig, 1, 2 i 3 de juny

- Excursió nocturna sobre fauna d'alta muntanya
- Tast de menja nòrdica pels entorns de la vila de Llívia
- Ruta als estanyes de Setut, territori de muntanyes

● Més info i inscripcions:
www.cerdanyahappywalking.cat
info@cerdanya.org

Festival de Muntanya Àreu-Pica d'Estats

9 i 10 de juny

- Rutes guiades amb vistes a la Pica d'Estats, el sostre de Catalunya
- Descoberta del poble d'Àreu (casall, serradora, etc.)
- Cursa associada al festival: Mil·la Vertical d'Àreu

● Més info i inscripcions:
www.millaverticaldareu.com
cevalleread@gmail.com

□ Festivals de senderisme dels Pirineus

Arribats ja a la tercera edició, enguany s'han presentat vuit festivals en l'àmbit de l'Alt Pirineu i Aran.

Amb una durada d'entre dos i sis dies, els festivals ofereixen rutes guiades a uns preus inferiors als habituals. Són, per tant, una oportunitat excel·lent per gaudir dels serveis de guies locals que ens aniran descobrint la cara més real, autèntica i sovint desconeguda de diversos racons dels Pirineus.

Els festivals combinen itineraris per a famílies i gent gran que transcorren per camins senzills, amb propostes per als més avesats a recórrer llargues distàncies. A més de les rutes a peu, les activitats programades també permeten conèixer la cultura local: tastets gastronòmics, visites a museus, presentacions de llibres o concerts són el complement ideal.

Alinyà, muntanya de camins

16 i 17 de juny

- Observació de les quatre espècies europees de voltor
- Excursió al tossal de l'Àliga per veure la posta de sol
- Ascensió a la roca de la Pena, cim emblemàtic de la vall

● Més info i inscripcions:
www.alinyamuntanya.cat
info@alinyamuntanya.cat

Vall de Boi Trek

29 i 30 de juny, 1 de juliol

- Visita nocturna a l'Església de Sant Climent de Taüll
- Descoberta i tast de fruits rois de la Vall de Boi
- Ruta de la Marmota pel Parc Nacional d'Agüestortes

● Més info i inscripcions:
www.vallboi.cat/trek/vallboi
vallboi@vallboi.com

Val d'Aran Walking Festival

Del 2 al 8 de juliol

- Ruta als estanyes de Colomers, al Parc Nacional d'Agüestortes
- Caminant pel nu Garona i els pobles del Baix Aran
- Ascensió al Montcorbisur, el millor mirador de la Vall d'Aran

● Més info i inscripcions:
www.camins.net
festival@camins.net

Festival de Senderisme Vall Fosca Pirineus

12, 13, 14 i 15 de juliol

- Separar sota les estrelles i caminada nocturna
- Sortida geològica per descobrir la mina Eureka
- Caminada per un tram de la cursa Vertical Cabanera

● Més info i inscripcions:
www.vallfosca.net
turtme@vallfosca.net

Festival de Senderisme Valls de Cardós

20, 21 i 22 de juliol

- Marxa de les Valls de Cardós i mini marxa amb gimcana infantil
- Itinerari pel Pla de Boi per la terra dels ossos
- El primer cim dels vostres fills: assaïment al Puigaboc

● Més info i inscripcions:
www.valldecardsos.cat
assolavalldecardsos@gmail.com

□ PINSAP | Pla interdepartamental de salut pública

□ Pla Inter departamental de Salut Pública (PINSAP) i Consell Territorial Consultiu i de Coordinació de Salut Pública de l'Alt Pirineu i Aran

- Constitució 13/02/17
- Objecte: Òrgan en base territorial per treballar transversalment la salut en totes les polítiques
- Comissions tècniques:
 - Envel·liment i noves tecnologies
 - Alcohol i addiccions
 - Accidentalitat en muntanya i seguretat viària
 En cada comissió tècnica hi participa un tècnic de l'IDAPA
- En la nova edició del PINSAP es potencia la governança a diferents nivells. Així, durant el 2017 es van crear Consells Territorials de Salut Pública, un dels quals a l'Alt Pirineu i Aran. Dins d'aquest Consell Territorial es van crear tres Comissions Tècniques per abordar problemàtiques concretes, una de les quals sobre accidentalitat en muntanya i seguretat viària. Aquesta Comissió Tècnica s'ha proposat elaborar una guia de recomanacions per anar a la muntanya, però amb un enfocament diferent a l'habitual.
- Seminari tècnic a Sort 18/05/18
"Ajudem a gaudir de la muntanya i a respectar-la: coproduïm una guia de recomanacions per a prescriptors turístics"

Programa de suport a iniciatives de valorització del patrimoni

El patrimoni és un dels elements que més reforça la identitat territorial del Pirineu. D'altra banda, cada cop estableix més vincles i sinergies amb els sectors cultural i turístic. Durant aquesta anualitat, s'ha continuat col·laborant amb els instruments de què disposa el sector, especialment amb la Xarxa de Museus i Equipaments Patrimonials de l'Alt Pirineu i Aran, l'associació que aplega una cinquantena de petites instal·lacions, i el Servei d'Atenció als Museus (SAM), que impulsa el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

□ Suport a l'Associació de la Xarxa de Museus i Equipaments Patrimonials de l'Alt Pirineu i Aran

Com en anys anteriors, s'ha mantingut la interlocució amb la comissió tècnica i la junta directiva de l'Associació i s'ha seguit donant suport tècnic a la secretaria de l'associació. La col·laboració s'ha centrat en l'impuls de diferents accions com ara:

- Cooperació amb el SAM – Servei d'assessorament museístic i el Departament de Cultura
- Elaboració d'un projecte per presentar a la convocatòria Interreg sobre la xarxa de museus pirinenca
- Promoció del producte de turisme cultural PassaPorts
- Proposta de dinamització de la paleontologia: Terra de dinosaures: Isona/Coll Nargó
- Organització de les sessions formatives
- Organització i desenvolupament de les accions previstes en el marc col·laboratiu entre la Xarxa de Museus de l'Alt Pirineu i la Xarxa de Museus Marítims, iniciada el 2017.
- Exposició La bruixeria al Pirineu – Ecomuseu de les Valls d'Àneu
- Jornades "Museus i exposicions temporals", a Esterrí i Salàs del Pallars – XM Marítims

□ Cooperació entre museus pirinencs vinculats a la paleontologia

L'Institut treballa ja fa anys en la creació d'un marc de cooperació entre els diversos museus pirinencs dedicats a la conservació i divulgació del patrimoni paleontològic, especialment del seu recurs més destacat, els dinosaures. Els treballs realitzats durant aquesta anualitat s'han centrat en l'elaboració d'un pla de viabilitat i de cooperació entre el Museu de la Conca Dellà, a Isona (Pallars Jussà), i el Museu dels Dinosaures de Coll de Nargó. La iniciativa, comandada pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, ha comptat també amb la participació de l'Institut Català de Paleontologia M. Crusafont de Sabadell, del Servei d'Atenció als Museus de l'Alt Pirineu i Aran, i dels ajuntaments d'Isona i Conca Dellà i Coll de Nargó.

Web de recursos: www.dinosfera.com i www.parc-cretaci.com

Promocionar els museus, el treball en xarxa i la formació dels tècnics, és una aposta decidida de l'Institut per a la valorització del patrimoni pirinenc.

□ Suport a les Falles del Pirineu com a candidatura de Patrimoni Immaterial de la Humanitat

El dossier oficial de la candidatura, titulat «Les festes del foc del solstici d'estiu als Pirineus», es va presentar a la UNESCO per aconseguir la declaració com a Patrimoni Immaterial de la Humanitat. Així es va aprovar el novembre del 2015. Aquesta és la primera festa de la llista de Patrimoni Immaterial que té el foc com a element central, i la seva distinció per part de la UNESCO son un reclam turístic i de prestigi.

El document de la candidatura conjunta d'Espanya, França i Andorra presentat a la UNESCO inclou les festes de falles de Boí, Taüll, Erill-la-Vall, Barruera, Durro, el Pont de Suert, Llesp, Casós, Vilaller i Senet, a la comarca de l'Alta Ribagorça; Arties i Les, a la Val d'Aran; Isil i Alins, al Pallars Sobirà; i la Pobla de Segur, al Pallars Jussà.

En aquest marc de col·laboració, l'Institut assisteix a les reunions tècniques que es van celebrant alhora que el treball de dinamització s'ha encomanat en el marc del pla d'accions de la Càtedra d'Educació i Patrimoni immaterial dels Pirineus de la Universitat de Lleida, on IDAPA és actor fundador i col·laborador de la mateixa.

□ Càtedra Educació i Patrimoni Immaterial Pirineus de la UdL

- Ens participants:
 - Universitat de Lleida (a través del Departament de Pedagogia i Psicologia)
 - Diputació de Lleida (a través de l'Institut d'Estudis Ilerdencs)
 - Departament de Cultura (a través de la Direcció General de Cultura Popular)
 - Departament de Territori i Sostenibilitat (a través de la Direcció General de Polítiques de Muntanya i l'Institut per a la Promoció i el Desenvolupament de l'alt Pirineu i Aran – IDAPA)
 - Parc Natural de l'Alt Pirineu
- La Càtedra focalitza la seva activitat educativa i de recerca en l'àmbit del patrimoni immaterial i natural en un espai geogràfic ben determinat com són els Pirineus. S'han concretat dos camps de treball:
 - Seguiment de la candidatura Festa de les falles, haros i brandons (UNESCO, 2015)
 - Projecte Interreg PIRIGNEUS – Festa del foc als Pirineus
 - Projecte PirosoLife 2014-18

- La dotació que IDAPA aporta a la Càtedra és de 10.000 €

□ Suport al programa Folk a l'escola

Folk a l'Escola és el programa d'ensenyament itinerant dels nostres instruments, cançons i danses tradicionals a les escoles dels pobles i viles del Pirineu. Un equip de 20 professors imparteix les diferents matèries en tallers col·lectius i classes individuals, adreçades tant a la mainada com als joves i adults, amb l'objectiu de fomentar la música tradicional a les escoles de 18 nuclis pirinencs.

□ Suport al projecte Geoparc Conca de Tremp – Montsec

Un Geoparc és un territori reconegut per la UNESCO que compta amb un patrimoni geològic, paleontològic i miner d'importància internacional. El distintiu Geoparc no és una figura legal de protecció sinó el reconeixement d'aquesta organització internacional a un model de gestió del patrimoni com a eina de desenvolupament local sostenible.

El projecte per crear el segon Geoparc català i el primer de la demarcació de Lleida agrupa 19 municipis del Pallars Jussà, el Pallars Sobirà, l'Alt Urgell i la Noguera. La Xarxa Global de Geoparcs de la UNESCO comprèn 120 localitzacions en 33 països d'arreu del món. D'aquestes, 69 formen part de la Xarxa de Geoparcs Europeus i es reparteixen en 23 països, dels quals un es troba a Catalunya, el Geoparc de la Catalunya Central.

Per a la definició d'aquest àmbit geogràfic es van tenir en compte criteris de patrimoni geològic, els treballs de conservació o difusió d'aquest patrimoni impulsats durant dècades i la delimitació dels termes municipals. La zona de la Conca de Tremp-Montsec ha estat un escenari de recerca per a moltes empreses, universitats i institucions de les diferents branques de les Ciències de la Terra.

El reconeixement del Geoparc comportaria formar part d'una xarxa internacional i d'un programa propi de la UNESCO, amb el consegüent impuls pel turisme i l'activitat econòmica que beneficiaria la zona.

L'IDAPA participa en el comitè tècnic i aporta finançament per activitats, que per l'exercici 2018 ha estat la confecció d'una maleta educativa per escoles i un vídeo promocional

Web de recursos www.projectegeoparctrempmontsec.com

□ Grup de treball de cultura i patrimoni de l'APiA

- El patrimoni, entès com un conjunt de valors naturals i culturals que defineixen els territoris pirinencs, es un element clau per al reforç de l'autoestima dels habitants d'aquestes comarques que requereix polítiques de preservació, valorització i difusió. La baixa massa crítica de població i la gran dispersió d'iniciatives són factors que dificulten aquestes polítiques
- El grup de treball de cultura i patrimoni és una iniciativa encara incipient, que ha de permetre posar en patrimoni i la cultura al centre de la vida social dels pirinencs, tant per reforçar les senyals d'identitat de les societats muntanyenques com per crear productes i generar valor afegit
- Línies de treball
 - Dinamització i suport a la xarxa de museus pirinencs. Programa de treball 2018
 - Definició i progressiu desplegament del programa Pirineu i futur: visions a partir de la cultura
 - Suport a projectes territorials: Falles-Unesco, Retina, Patrim,...
 - Constitució de la Secretaria Tècnica del Grup: IDAPA, Ecomuseu i Tècnics externs

> **Pirineu i futur**
Visions a partir
de la cultura

Els reptes, **la visió**, el relat i les propostes

Programa de suport a iniciatives de reforç de la identitat pirinenca

Una de les funcions de l'IDAPA és fomentar la projecció de l'Alt Pirineu i Aran i donar-ne a conèixer els trets d'identitat. Així, des de l'Institut es recolzen diverses iniciatives socioculturals d'àmbit local i comarcal la finalitat de les quals és reforçar la identitat territorial pirinenca. Atès que moltes d'elles són d'escala estrictament local, l'IDAPA impulsa accions de suport, de divulgació i de treball en xarxa que els permetin guanyar visibilitat entre els pirinencs i la societat catalana en general.

Per onzè any consecutiu l'IDAPA ha participat en el projecte **Invesjove**, que recull els millors treballs de recerca científica que realitzen els alumnes de batxillerat als institut pirinencs.

□ Coordinació i edició de la publicació **Jornades Invesjove. Investigació i recerca a l'educació secundària de l'Alt Pirineu i Aran**

Si el mètode de recerca científica és un instrument d'aprenentatge bàsic en el currículum formatiu i en l'afermament de l'autonomia personal, la seva divulgació també és important. Des de fa anys i en estreta col·laboració amb els Serveis Educatius del Departament d'Ensenyament a les comarques pirinenques, l'IDAPA promou el projecte «Invesjove, investigació i recerca a l'educació secundària», editant i difonent una selecció dels millors treballs de recerca que fan els alumnes de batxillerat dels instituts del Pirineu.

Els 30 treballs seleccionats enguany incideixen en diverses disciplines, especialment vinculades amb la salut, les ciències ambientals i socials, sovint en el seu context territorial pirinenc, amb aportacions dels centres d'educació secundària de Vielha, Sort, Puigcerdà, la Pobla de Segur, el Pont de Suert i Tremp. Les Jornades Invesjove, en què s'exposen els treballs seleccionats i es presenta el llibre del curs anterior, es van fer a Tremp, a Puigcerdà i a Vielha, amb una gran participació d'alumnes.

□ **XV Trobades Culturals Pirinenques: Els usos del patrimoni al Pirineu**

Ja fa uns quants anys que l'IDAPA, conjuntament amb el Govern d'Andorra i l'Institut Ramon Muntaner, col·labora en l'organització i posterior difusió de les Trobades Culturals Pirinenques, un espai de trobada en el qual els diferents centres d'estudis pirinencs, les persones i les entitats que treballen en el camp de la recerca tenen l'oportunitat de presentar i debatre els seus projectes. L'edició del 2018, celebrada al Museu de les Mines de Sant Corneli- Cercs (Berguedà), ha estat la quinzena i s'ha dedicat al tema «Els usos del patrimoni al Pirineu».

□ **XXII Fira del Llibre Pirinenc**

Ja són 22 les edicions de la Fira del llibre del Pirineu, amb l'objectiu de promocionar les Homilies d'Organyà, mitjançant els premis literaris i la confecció i lectura de l'Homilia dins de l'església de Santa Maria. S'hi afegeix la celebració de la festa del llibre Pirinenc, la promoció de la literatura i els autors dels Pirineus i la promoció de l'artesanía alimentària dels Pirineus.

❑ **Col·laboració en l'edició de llibres pirinencs editats per promotors culturals pirinencs**

L'IDAPA manté una col·laboració regular amb diferents iniciatives editorials que aprofundeixen en algun aspecte de la realitat social, històrica i patrimonial de les comarques pirinenques. L'adquisició d'exemplars permet distribuir-los posteriorment entre les biblioteques, arxius, centres escolars i ajuntaments del nostre territori, augmentant la difusió d'un patrimoni que en una població dispersa com la pirinenca, acostuma a tenir poca visibilitat.

Al 2018 destaquen la col·laboració amb Associació d'escriptors del Pirineu, les editorials pirinenques Garsineu i Salòria i el suport en l'edició de textos:

- Catàleg de Publicacions de l'Associació Llibre del Pirineu
- Publicació per la Setmana de Llibre en Català
- XIV Trobades culturals pirinenques: L'economia muntanyenca al Pirineu
- 8a Beca de recerca Jesús Castells (Arxiu Comarcal Pallars Jussà)
- «Invesjove, investigació i recerca a l'educació secundària», treballs 2017
- Agenda 150è Aniversari Anton Navarro (Alta Ribagorça)
- I Congrés de Transhumància i Camins Ramaders de Catalunya. Recull de ponències i comunicacions
- El mètode SENDIF. Criteris per determinar el grau de dificultat dels itineraris a peu
- Concurs literari Guillem de Belibasta 2018
- Recopilació de ponències del Congrés "Nature&Sport Euro'Meet 2017"
- Balls i danses del Pirineus. Volum 2 Garrotxa, Ripollés i Vallespir
- Els termes tradicionals dels pobles de l'Alt Urgell i els béns comunals
- Els termes tradicionals dels pobles de la Cerdanya i els béns comunals
- Indrets d'una guerra. Cronologia del front del Pallars. Abril del 1938 – Febrer del 1939
- X Col·loqui d'estudis transpirinencs: L'aprofitament dels recursos naturals als Pirineus, Queralbs, 29-30/09 i 1/10-2017
- Art popular decoratiu a Catalunya 1948. Ramon Violant i Simorra
- Memòria gràfica del Pallars dels seixanta i setanta, Andreu Gelabert

El suport de l'IDAPA als editors i promotors culturals, contribueix a la projecció de la cultura muntanyenca dins i fora del Pirineu.

8a Beca Mn. Jesu

❑ **Congrés d'investigació i arxius sobre la Guerra Civil a Esterri d'Àneu**

Organitzat per l'ajuntament d'Esterri d'Àneu, i amb la col·laboració de la diputació de Lleida i l'IDAPA, es celebrà els dies 27, 28 i 29 de setembre a Esterri d'Àneu.

Accions de projecció de l'IDAPA

L'IDAPA vol ser un instrument de desenvolupament socioeconòmic i territorial al servei de les institucions i la població pirinenques. Tot i que cada cop és més conegut i valorat entre els agents del territori, cal seguir fent accions de visibilitat tant dins com fora de la seva demarcació.

□ Presentació i cooperació amb els ens locals i institucions pirinenques

Les accions que porta a terme l'Institut es centren en els principis de la transversalitat, la cooperació entre els sectors públic i privat, el treball en xarxa i al coordinació interadministrativa. Des d'aquesta darrera perspectiva, l'IDAPA ha seguit mantenint contactes regulars amb els ens locals, especialment amb els consells comarcals i els ajuntaments caps de comarca, amb reunions periòdiques de coordinació tècnica i impulsant els diferents grups de treball sectorials existents, com ara Turisme Rural, Senderisme, Comunitat Educativa, Cultura, Atenció a les Persones, Museus i equipament patrimonials, Promoció Econòmica i Gestió forestal, entre altres.

En destaquem alguns:

- Amb el Consell Comarcal / Ajuntament de La Seu d'Urgell: Projecte Interreg RETINA
- Amb el Consell Comarcal Pallars Jussà i l'Ajuntament de Tremp: projecte 7 comarques (SOC)
- Consells Comarcals: Projecte Ateneus cooperatius (Pallars Jussà com a cap de files)
- Consell Comarcal de l'Alt Urgell: Projecte FEDER Camina Pirineus. Xarxa de senders a la carta, l'eina de posicionament ecoturístic de l'Alt Urgell
- Consell Comarcal Pallars Sobirà i ajuntaments Valls d'Àneu, treball de dinamització territorial Festival Dr. Music 2019
- Consell Comarcal Pallars Sobirà – Pla estratègic comarcal
- Consell Comarcal Cerdanya – Pla estratègic turisme
- Diputació de Lleida: Projecte PECT – Valorització dels camins dels Pirineus. Un projecte d'innovació en la gestió del territori i el turisme sostenible
- Agència Catalana de Turisme – Marca Pirineus
- Fundació Món Rural – Camins ramaders i transhumància / Bens Comuns
- Parcs Naturals
- Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya
- Grup Leader del territori
- Arxius Històrics Comarcals
- Centres de Recursos Pedagògics
- Escoles de Capacitació Agrària
- IDECE – Trobades de cooperació
- Observatori del Paisatge de Catalunya
- Universitat (UdL, UPC, UB)
- Servei 112
- Associacions empresarials, culturals i socials
- Comunitat de treball dels Pirineus
- Govern d'Andorra
- Associació Geoparc Conca de Tremp-Montsec: Projecte de presentació de la candidatura a la UNESCO

- Amb l'Ecomuseu de les Valls d'Àneu, Jornada Museus locals i gestió del patrimoni en temps de crisi
- Amb l'Associació Jornades per l'excel·lència a Esterri
- Amb l'Ajuntament de La Seu d'Urgell, Fira de productes ecològics del Pirineu i Fira del Joc del Pirineu
- Amb l'Agència Catalana de Turisme Jornada Gastropirineus
- Consell Comarcal Alt Urgell, Berguedà, Cerdanya i Pallars Sobirà, projecte Camí dels Bons Homes
- Amb Consell Català de l'Esport – Comissió de Refugis de Catalunya / Taula de treball per la Candidatura Pirineus – Barcelona / Special Olympics 2018
- Amb el Departament de Salut – Consell Territorial Consultiu i de Coordinació de Salut Pública de l'APiA
- Amb DG Turisme – Manual de senyalització de camins per a la mobilitat no motoritzada
- Amb el Departament de Cultura / UdL: Projecte Interreg PIRIGNEUS
- Amb DG Ecosistemes Forestals i Gestió del Medi – Classificació de camins ramaders
- Amb Euromontana - Grupo de trabajo del sudoeste europeo – Territorio Circular: Gestión de las zonas de montaña

Altres col·laboracions amb el Departament de Territori i Sostenibilitat:

- Amb la **Direcció General de Polítiques de Muntanya**
 - Revisió Llei 2/1983 d'Alta Muntanya
 - Aprovada la memòria preliminar de l'Avantprojecte de Llei de muntanya el 13 de desembre de 2016
 - Secretaria Tècnica de la Taula de Senderisme
Personal tècnic de la DG i d'IDAPA, i un col·laborador extern, conformen la Secretaria Tècnica de la Taula Planificació i execució Pla d'accions 2017
Butlletí mensual sobre la Xarxa de senders: SENDÈRIA
 - Indicadors socioeconòmics de l'Alt Pirineu i Aran
 - Seguiment de projectes i iniciatives del territori
- Amb la **Direcció General d'Ordenació del Territori i Urbanisme**
 - **Paisatge**
 - Catàleg de l'Alt Pirineu i Aran
 - Paisatge Transfronterer de la Cerdanya
 - **Urbanisme**
 - Comissió Territorial d'Urbanisme de l'Alt Pirineu
 - Modificació puntual del PDU de la Val d'Aran
 - PDU del domini esquiable de la Molina-Marsella
 - Establiment de Criteris urbanístics relatius als càmpings
- Amb la **Direcció General de Polítiques Ambientals:**
 - **Parcs naturals**
 - Cooperació amb els tres parcs de l'àmbit territorial
 - Implantació del mètode Sendif als Parcs Naturals de Catalunya
 - Formen part de la Taula de Senderisme de l'Alt Pirineu i Aran
 - Junta Rectora Parc Natural de l'Alt Pirineu
 - **Cooperació projectes**
 - PiroLife
 - ADN Pirineos

La memòria anual de l'IDAPA recull esquemàticament l'activitat i les accions en els diferents àmbits que actua en el territori.

□ Edició de la Memòria de l' IDAPA 2017

Com cada anualitat, es va publicar la Memòria de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran 2016, amb la voluntat de difondre els estudis, projectes i activitats que genera o en què col·labora l'Institut.

La Memòria es pot descarregar, juntament amb les d'anys anteriors, a la pàgina web de l'Institut.

□ Web de l'Institut

Durant el 2017 s'ha seguit treballant per millorar el contingut del web de l'Institut www.idapa.cat. En concret, s'han reforçat diversos apartats d'actualitat i documentació, la qual cosa ha repercutit molt positivament en la visibilitat de la plana i el nombre de visites que ha rebut.

□ Col·laboració amb altres mitjans de comunicació

- S'ha donat continuïtat a l'acord establert el 2012 amb la cadena de televisió Pirineus TV per patrocinar l'agenda cultural de l'Alt Pirineu i Aran que s'emet tots els dies de la setmana en la franja horària posterior al telenotícies vespre, de màxima audiència.
- Col·laboració amb article expositiu i temàtic en diferents mitjans:
 - Cadí Pedraforca (semestral)
 - Viure als Pirineus (mensual)
 - Sortida (mensual)
 - Meteopirineus Catalans (digital) Difusió actes, notícies i butlletins
- Subscripcions a premsa:
 - Diari Segre (paper i digital)
 - Diari ARA (digital)

Assistència a jornades, sessions de treball i cursos de formació

L'assistència a jornades, sessions de treball i cursos de formació, en el sentit més ampli del terme, i el coneixement actualitzat de les actuacions en el camp del planejament territorial i del desenvolupament local, de la gestió pública i l'emprenedoria són claus per millorar les capacitats professionals de les persones que integren l'Institut. Tot seguit es fa una relació de les més importants.

- 7/03 Lleida, presentació del llibre "La Conca de Tremp, celler del Pirineu"
- 09/03 Tremp, Presentació publicació I Congrés de Transhumància i Camins Ramaders de Catalunya
- 12/03 Tremp, 3a Nit del Turisme de Viu Jussà
- 19/03 Esterri d'Àneu - Col·laboració exposició bruixeria Terres de Lleida
- 15/03 Tremp - ICP_Terra de dinosaures
- 23/03 Puigcerdà, 03/04 Vielha i 05/04 La Pobla de Segur - Presentació de les X jornades INVESJOVE. Investigació i Recerca a l'Educació Secundària Alt Pirineu i Aran
- 22/04 Alàs - Cursa la Foranca
- 04-06/05 Barcelona, Mercat Escapades
- 15/05 Presentació llibre recull ponències, experiències i comunicacions del I Congrés de Transhumància i Camins Ramaders de Catalunya (maig)
- 04-06/05 Barcelona – Presentació Festival de Senderisme – Mercat de les Escapades
- 04/06 Tremp – Presentació Geoparc Mateta educativa
- 15/06 Projecte Violant de l'Ecomuseu de les Valls d'Àneu i Garsineu Edicions
- 25-26/06 Berga - Jornades professionals de gastronomia i de la cuina als Pirineus – GASTROPIRINEUS.
- 31/07 Pont de Suert - Inauguració exposició Migratoebre Centre de Fauna del Pont de Suert
- 01/08 Trobada Institucional IDECE/IDAPA/DGPMuntanya
- 03-04/08 Organyà - Acro Game – Batallas de Parapente acrobático
- 21/09 Consell Rector
- 27/09 Esterri d'Àneu i 28/09 Salàs - Jornades Formatives "Museus i exposicions temporals"

L'assistència a jornades i sessions de treball és clau per a conèixer la dinàmica econòmica i trobar, entre tots, altres complicitats institucionals.

- 27-29/09 La Seu d'Urgell - Congrés esport Seu
- 27-29/09 Esterri d'Àneu - Congrés de Recerca i Arxius "La Guerra Civil"
- 4-7/10 La Seu d'Urgell/Andorra la Vella - Jocs Specials Olímpics
- 17/10 Suport a la continuïtat del projecte de l'ateneu cooperatiu d'àmbit pirinenc que promouen els Consells Comarcals de l'Alt Pirineu i Aran
- 23-24/10 La Seu d'Urgell - Jornada Tècnica "Elements per a la gestió del llop i la minimització del seu impacte sobre la ramaderia"
- 27/10 St. Corneli / Museu de les Mines de Cercs - 15es trobades culturals pirinenques usos del patrimoni al Pirineu"
- 25-28/10 Mallorca - Viatge d'estudis a la Serra de Tramuntana: un referent en la recuperació i gestió dels canvis i del patrimoni associat
- 02/11 Documental "Camí de Marina)

Organismes amb representació de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran

L'IDAPA és membre de diferents òrgans de govern d'empreses i entitats sense afany de lucre, alhora que forma part de diferents comissions sectorials com ara:

- Junta Rectora del Parc Natural de l'Alt Pirineu
- Consell de Direcció del Departament de Territori i Sostenibilitat
- Consell de Direcció de l'Administració de la Generalitat a l'Alt Pirineu i Aran
- Comissió Territorial d'Urbanisme de l'Alt Pirineu
- Consell de Centre de l'Escola de Capacitació Agrària de Bellestar (Alt Urgell)
- Consell de Centre de l'Escola de Capacitació Agrària del Pallars
- Taula estratègica de les estacions de muntanya - Departament TES
- Comissió de Refugis de Catalunya – CC Esport
- Taula de treball per a la Candidatura Pirineus Barcelona – CC Esport
- Grup treball Comunitat de Treball dels Pirineus – CTP – Dep. Exteriors
- Càtedra Educació i Patrimoni Immaterial dels Pirineus, UdL
- Consell Consultiu i de coordinació de Salut Pública de l'Alt Pirineu i Aran
- Grup de treball Xarxa de Camins de Catalunya, Institut Cartogràfic i Geològic
- Junta rectora del Festival de Música Antiga dels Pirineus, FEMAP.
- Consell Regulador del Camí dels Bons Homes.
- CC Pallars Jussà i Aj. Tremp, comissió programa «Treball a les 7 comarques».
- Consell Assessor del programa «Al teu gust», Pallars Jussà
- Taula de Salut Mental del Pallars Jussà
- Comissions de treball del PINSAP (Pla interdepartamental de salut pública)

La participació en diferents ens del territori, consolida la relació institucional i permet cooperar en els projectes que cadascú desenvolupa.

Altres participacions en grups de treball impulsats pel propi Institut:

- Grup de treball de Camins Ramaders i Transhumància de Catalunya
- Taula de Camins de l'Alt Pirineu i Aran
- Marca Pirineus, amb Conselh Generau d'Aran, Diputació de Barcelona, Patronat de Turisme Costa Brava-Girona, Patronat de Turisme de la Diputació de Lleida, Turisme de Barcelona i l'Agència Catalana de Turisme
- Taula territorial d'empresa, empenedoria, economia social i cooperatives APiA
- Associació de Museus i Equipaments Patrimoniales de l'Alt Pirineu i Aran.
- Comissió del programa de cooperació de la Xarxa de museus marítims i la Xarxa de Museus de l'Alt Pirineu

La concurrència competitiva en la resolució d'ajuts, permet establir criteris objectius de participació i selecció d'iniciatives socioeconòmiques locals.

Normativa, convenis i adhesions

□ Ordre d'ajuts «Foment d'activitats de formació i promoció del patrimoni cultural i el desenvolupament local a l'Alt Pirineu i Aran»

L'IDAPA ha continuat executant l'ordre d'ajuts que amb caràcter recurrent i en règim de concurrència competitiva articula cada any amb l'objectiu de dinamitzar les iniciatives socioeconòmiques locals que impulsen els ens locals, les associacions sense ànim de lucre, les fundacions i els consorcis de les comarques pirinenques. L'objecte és el foment d'activitats de formació i promoció del patrimoni cultural i el desenvolupament local a l'Alt Pirineu i Aran

□ Convenis

- Són vigents els convenis de col·laboració amb el Patronat de Promoció Econòmica de la Diputació de Lleida, per definir un model de gestió sostenible dels boscos de titularitat municipal del territori de l'Alt Pirineu i Aran i donar suport a les iniciatives d'aprofitament de la biomassa com a font d'energia en edificis i instal·lacions públiques, i el Conveni de col·laboració amb els consells comarcals de la Cerdanya, l'Alt Urgell, l'Alta Ribagorça, el Pallars Jussà i el Pallars Sobirà, el Conselh Generau d'Aran i el Patronat de Turisme de la Diputació de Lleida, per a la gestió del projecte: «Natura i producte local: un desenvolupament en xarxa a l'Alt Pirineu i Aran», tots dos signats l'any 2013.
- Conveni de col·laboració amb l'Agència Catalana de Turisme per a la promoció del Pirineu Català, Marca Pirineus

□ Adhesions

- Grup d'Acció Local Leader Ripollès Ges Bisaura per al projecte de millora de l'eficiència energètica TouBee.
- Centre d'Estudis Avançats de Blanes, per al projecte LIFE «Recuperación de hábitats leníticos y especies acuáticas de interés comunitario de alta montaña de los Pirineos».
- UAB, pel projecte «Muntanyes rurals, muntanyes protegides - Quines són les relacions entre les activitats agrícoles i la conservació al Pirineu central i oriental?», amb el CEDRICAT i el Centre de la Neu i la Muntanya d'Andorra i la coordinació de l'UMR Dynamiques de la Université de Toulouse-Le Mirail.
- Consell Comarcal del Pallars Jussà i Ajuntament de Tremp, Pla d'execució anual del projecte del Servei d'Ocupació de Catalunya «Treball a les 7 comarques. Pallars Jussà»
- Institut d'Estudis Comarcals de l'Alt Urgell sobre el camí Cardoner, una antiga via comercial que portava la sal de Cardona cap a la Cerdanya i el Conflent, travessant, entre d'altres territoris, la serra del Cadí
- Escola de Pastors, projecte Aplicación de los Espacios Test Agrícolas
- Universitat de Girona, suport al projecte d'anàlisi dels interregres fronterers
- Sus-Ter project, Unversitat de Firenze

Generalitat de Catalunya
**Departament de Territori
i Sostenibilitat**

IDAPA

Institut per al Desenvolupament
i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran

*Institut entàth Desenvolopament
e ara Promoció deth Naut Pirinèu e Aran*